

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียน เมืองจันทรา อำเภอจันทรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สรุปผลการวิจัย ตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. กลุ่มผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผลการวิจัย
8. อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครู โรงเรียน เมืองจันทรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1
2. เพื่อพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน เมืองจันทรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1

กลุ่มผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล
 - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่ยินดีและสมัครใจ ร่วมใน การวิจัย จำนวน 7 คน ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ผู้วิจัย

1.1.2 ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 14 คน ประกอบด้วย

1.2.1 ครูที่ไม่อยู่ในกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 2 คน

1.2.2 ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 6 คน

1.2.3 นักเรียน จำนวน 6 คน

1.3 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนเมืองจันทร์ อำเภोजันทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 138 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้วิจัยได้นำหลักการและขั้นตอนตามแนวคิดของ Kemmis and Mc Taggart. (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2543 : 78-83) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนดำเนินงาน (Planning) ขั้นตอนการดำเนินงาน

กลุ่มผู้วิจัยได้ร่วมประชุมปรึกษาหารือสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า ครูที่ปรึกษายังไม่เข้าใจระบบขั้นตอนวิธีดำเนินงานขาดเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ปัญหา นักเรียนยังไม่ได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องอย่างเป็นระบบ จึงได้ร่วมกันวางแผนกำหนดหาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไข โดยการจัดประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ ครูประจำชั้นมีความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามกระบวนการขั้นตอน ดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและการแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

ขั้นที่ 2 การลงมือปฏิบัติ (Acting) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามโครงการที่กำหนดในปฏิทินแผนการปฏิบัติงานการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครูประจำชั้น

ทุกคนดำเนินการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ขั้นที่ 3 การสังเกต (Observing) กลุ่มผู้วิจัยติดตามสังเกตการณ์ปฏิบัติงานการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูหัวหน้าช่วงชั้น

ขั้นที่ 4 การสะท้อนผลกลับ (Reflecting) หลังจากที่กลุ่มผู้วิจัยได้ออกติดตามสังเกตเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานของครูประจำชั้นที่ได้ดำเนินการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มผู้วิจัยได้มีการนำข้อมูลจากการสังเกต สอบถาม การสัมภาษณ์ ร่วมประชุมปรึกษาหารือ วิเคราะห์ สะท้อนผลข้อมูลการปฏิบัติงานว่ามีจุดใดที่ต้องแก้ไข ปรับปรุงพัฒนา และจากการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีสิ่งใดที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไปบ้าง เพื่อสรุปผลและวางแผนปรับปรุงใหม่ในวงรอบต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีดังนี้

1. แบบประเมิน

เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประเมินความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษา หลัง การเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 15 ข้อ

2. แบบสังเกต

เป็นแบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม ใช้บันทึกการสังเกตการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3. แบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองจันทรา

4. แบบบันทึกการนิเทศ

เป็นแบบบันทึกการนิเทศ กำกับ ติดตามผล การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. แบบตรวจผลงาน

เป็นแบบบันทึกการส่งงานของครูที่ปรึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้ากำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ผลและจัดทำการศึกษาค้นคว้า ตั้งแต่ วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2551 ถึงวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2551

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสะท้อนผลการปฏิบัติงาน โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ บันทึกการประชุม บันทึกการปฏิบัติงานครูหัวหน้าช่วงชั้น
2. จัดหมวดหมู่ จำแนกข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล ตามความมุ่งหมายของการศึกษา
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ ใช้การแจกแจงข้อค้นพบที่สำคัญที่สุดในรูปการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ซึ่งจะนำมาสรุปผลงานการวิจัยและแสดงแนวทาง การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ หรือเป็นการปรับปรุงการปฏิบัติงาน โดยนำข้อมูลที่รวบรวมจาก แบบประเมิน แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ มาหาความเชื่อมั่นของข้อมูลจาก ทฤษฎีหลายมิติ (Triangulation) วิเคราะห์และประเมินสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นว่ามีสิ่งใดที่ปฏิบัติดี หรือเหมาะสม มากน้อยเพียงใด อย่างไร พบปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาให้ดีขึ้นต่อไป

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองจันทรา อำเภोजันทรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ดเขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการดำเนินงานระบบช่วยเหลือนักเรียน

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหา และสาเหตุของการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ โรงเรียนเมืองจันทรา และจากรายงาน

การประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สรุปได้ว่า ครูประจำชั้นยังไม่เข้าใจขั้นตอนในการดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ขาดเครื่องมือในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ครูที่ปรึกษายังไม่รู้ข้อมูลนักเรียนที่อยู่ใน ความดูแลรับผิดชอบที่เป็นข้อมูลจริง เป็นการเดา ไม่เป็นข้อมูลเชิงลึก ซึ่งไม่สามารถนำข้อมูล มาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เพื่อให้ให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันแก้ไขและส่งเสริม นักเรียนและส่งผลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ครูที่ปรึกษาปฏิบัติตามหน้าที่หรืองานที่ได้รับ มอบหมายเท่านั้น ยังไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมตามระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเท่าที่ควร สาเหตุ เนื่องจากครูที่ปรึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาด ประสบการณ์ในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และขาดเอกสารคู่มือ การปฏิบัติงาน รวมถึงเครื่องมือในการคัดกรองนักเรียนในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองจันทร์

1. ความรู้ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้ร่วมวิจัยได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการเมื่อวันที่ 25 – 26 มกราคม พ.ศ. 2551 พบว่า บรรยากาศในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นไปตามขั้นตอน คือ การจัดทำแม่แบบระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน การจัดเครือข่ายผู้ปกครอง และการนิเทศติดตามผล ผู้ร่วมวิจัยทุกคนมี ความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความมุ่งมั่นและตั้งใจ ในการศึกษาเช่น ให้ความสนใจในการศึกษาเอกสารประกอบ การแสดงความคิดเห็น การนำเสนอผลการปฏิบัติ สามารถจัดทำคู่มือครูที่ปรึกษาได้

2. ผลการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองจันทร์ ตามกรอบ 5 ด้าน ผลเป็นดังนี้

2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูที่ปรึกษากลุ่มเป้าหมาย ได้ดำเนินการ จัดทำระเบียบสะสมของนักเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะทำให้รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลนั้นเป็น เรื่องที่ละเอียดอ่อนจะต้องใช้เวลาในการดำเนินการและจะต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่ เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง นักเรียนและเพื่อนนักเรียน ซึ่งถือได้ว่าระเบียบ สะสมมีความสำคัญต่อการติดตามดูแลนักเรียน จากการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ พบว่า สามารถดำเนินการจัดเก็บระเบียบสะสมของนักเรียนในความรับผิดชอบได้ครบทุกคน จำนวน 138 คนและสามารถจัดเก็บระเบียบสะสมนักเรียนได้อย่างเป็นระบบ

2.2 การคัดกรองนักเรียน การปฏิบัติงานคัดกรองนักเรียนของผู้ร่วมวิจัยครั้งนี้ พบว่า สามารถที่จะดำเนินการคัดกรองนักเรียนตามแนวทางโดยการประเมินหัวข้อต่าง ๆ

ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนจากระเบียบสะสม การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน พฤติกรรม (SDQ) การใช้เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน การพิจารณาคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ การคัดกรองนักเรียน สรุปผลการคัดกรองนักเรียนในกลุ่ม การพิจารณาคัดกรองนักเรียน ของตนเองออกเป็นกลุ่มปกติกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาได้ครบทุกคน

2.3 การส่งเสริมนักเรียน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมนักเรียนและป้องกัน ของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง ช่วยให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเองมากยิ่งขึ้น ช่วยป้องกัน กลุ่มปกติมิให้กลายเป็นกลุ่มเสี่ยงและเป็นการช่วยพัฒนาในกลุ่มเสี่ยงให้กลับมาเป็นกลุ่มปกติ ดังนี้

2.3.1 กิจกรรมโฮมรูม (Homeroom) พบว่า ครูที่ปรึกษาได้พบปะพูดคุย กับนักเรียนสร้างความคุ้นเคยเปรียบเสมือนสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน ครูได้อบรมระเบียบ วินัย มารยาทในสังคม การพัฒนาบุคลิกภาพนักเรียน หรือจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะ ประสิทธิภาพ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กนักเรียน ซึ่งทำให้ครูและ นักเรียนมีความสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน

2.3.2 กิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน พบว่า ครูที่ปรึกษาและ ผู้ปกครองนักเรียน ได้มีโอกาสพบปะพูดคุย ปัญหาของลูกแต่ละคนที่พบและแสดงออก ในโรงเรียน และที่บ้านครูและผู้ปกครองร่วมมือกันแก้ไขปัญหา การดำเนินการได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองน้อยมากร้อยละ 39.85 อาจเนื่องจากช่วงเวลาที่ดำเนินการเป็นฤดู ฝน และผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง รวมถึงการเดินทางเข้าร่วมประชุมไม่สะดวก จึงโรงเรียนได้ ดำเนินการแก้ไขโดยจัดโครงการเยี่ยมบ้านให้ครูที่ปรึกษาออกติดตามเยี่ยมบ้านเพื่อเป็น การประชุมผู้ปกครองและเป็นการเก็บข้อมูลสภาพที่อยู่อาศัย ความเป็นอยู่ของนักเรียนไปด้วย

2.4 การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

2.4.1 การให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียน พบว่า นักเรียนและครูมีความ ใกล้ชิดกันมากขึ้น นักเรียนมารับคำแนะนำอยู่บ้างในช่วงพักเที่ยงวัน หรือชั่วโมงที่ว่างจาก การเรียนการสอน ทั้งในเรื่อง ปัญหาการเรียน ปัญหาเพื่อนนักเรียน ปัญหาส่วนตัว ซึ่งยังมี นักเรียนบางคนไม่กล้าที่จะขอคำแนะนำจากครูที่ปรึกษา ครูที่ปรึกษาใช้วิธีการสอบถามจาก เพื่อนนักเรียน ผลจากการให้คำปรึกษาเบื้องต้น นักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ปัญหา ต่าง ๆ ของนักเรียนลดลง นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น นักเรียนมีความ มั่นใจในตนเองมากขึ้น

2.4.2 กิจกรรมในห้องเรียน พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก การสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม

ทำให้นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนร่วม กล้าแสดงออก มีความมั่นใจ ลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินตามหลักสูตร

2.4.3 กิจกรรมสอนซ่อมเสริม ผลการจัดกิจกรรมซ่อมเสริม พบว่านักเรียนปรับตัวกับการเรียนได้ดีขึ้น สัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนและเพื่อนมีความเข้าใจกันมากขึ้น

2.4.4 กิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า นักเรียนได้เลือกกิจกรรมตามความสนใจและถนัด และมีการจัดประกวดแข่งขันกิจกรรมทักษะต่าง ๆ ผลการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทำให้ลดปัญหาพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน ลงได้มากขึ้น

2.4.5 กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน พบว่า ครูที่ปรึกษา นักเรียน ให้ความร่วมมือในการดำเนินการเป็นอย่างดี นักเรียนจับคู่กัน โดยความสมัครใจและยินดีให้การรับการดูแลช่วยเหลือจากเพื่อนอีกคนหนึ่ง ครูที่ปรึกษาได้สังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่จับคู่กันว่ามีปัญหาอะไรหรือไม่ กิจกรรมนี้ทำให้ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียนที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและมีปัญหา ด้านการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรม ด้านจิตใจ และพฤติกรรม ซึ่งค้นพบว่านักเรียนที่เคยเก็บตัวเริ่มมีความสัมพันธ์กับกลุ่มมากขึ้น

2.4.6 กิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน เข้าใจปัญหาเด็กนักเรียนมากขึ้น

2.5 การส่งต่อ เป็นกิจกรรมที่ดำเนินการภายในโรงเรียนซึ่งเป็นการประสานระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ไม่ได้ดำเนินการในการส่งต่อภายนอก

อภิปรายผล

การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองจันทรา อำเภोजันทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จากการสำรวจสอบถามการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองจันทรา สรุปได้ครุที่ปรึกษาขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดประสบการณ์ในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ขาดเครื่องมือในการดำเนินงาน จึงไม่สามารถดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพได้ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันพัฒนาโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่ง

มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ครูที่ปรึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มขึ้น เข้าใจในบทบาทหน้าที่ เกิดความตระหนักที่จะช่วยแก้ไขปัญหานักเรียน สอดคล้องกับ บุญประสพ กุลศรี (2550 : บทคัดย่อ) การพัฒนาการปฏิบัติงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากผลการพัฒนาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการแล้วมีการวางแผนในการเตรียมการ จัดทำคู่มือการประชุมเชิงปฏิบัติการ ดำเนินการประชุมปฏิบัติการ วิทยากรให้ความรู้กลุ่มผู้ร่วมวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการทดสอบ สังเกต สะท้อนผลการพัฒนาผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักในบทบาทหน้าที่ครูที่ปรึกษา การวิเคราะห์กรณีศึกษาเพื่อร่วมระดมความคิดเห็นกำหนดแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ฝึกปฏิบัติการจัดทำระเบียบสะสม การคัดกรองนักเรียนโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) การแปลผล และสามารถดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ ตั้งแต่การวางแผน การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานตามองค์ประกอบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กำหนดกิจกรรมในการป้องกันแก้ไข การส่งเสริมนักเรียน และการส่งต่อ

2. การนิเทศ กำกับ ติดตาม เป็นการดำเนินงานตามปฏิทินปฏิบัติงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งวางแผนร่วมกันของกลุ่มผู้วิจัย ทำให้ครูที่ปรึกษาสามารถดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน มีการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นระบบ มีเอกสารที่ได้จากการสังเกต การสอบถาม การประเมิน และการสัมภาษณ์ ส่งผลถึงพฤติกรรมนักเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปในทางที่พึงประสงค์มากขึ้น สอดคล้องกับ อาทิลญา วรนิศย์ (2549 : บทคัดย่อ) กล่าวถึงการแก้ไขพฤติกรรมนักเรียนของครูที่ปรึกษาต้องมีการกำกับติดตาม เพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเมืองจันทรา อำเภोजันหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยใช้การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ กำกับ ติดตาม เป็นนวัตกรรมในการศึกษาค้นคว้าตามกรอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อการพัฒนา ส่งเสริมนักเรียนให้เหมาะสม หาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนด้วยความร่วมมือกันของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายผลปรากฏว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ สามารถแก้ไขผลการเรียนได้ นักเรียนมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบมากขึ้น ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนเมืองจันทรา อำเภोजันหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

จากการศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนเมืองจันท์ เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนามีประสิทธิภาพมากขึ้น ควรมีการดำเนินการดังนี้

1.1 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษา จะต้องมีความตั้งใจ มีความเอื้ออาทร และมีลักษณะเป็นกัลยาณมิตรที่ดีต่อนักเรียนทุกคน โดยผู้บริหารร่วมมือสนับสนุนในการทำงาน

1.2 โรงเรียนควรกำหนดเป็นนโยบายให้มีการนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาใช้ในการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจน เกี่ยวกับการจัดทำเอกสาร บทบาทหน้าที่ของครูในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3 การนิเทศ กำกับ ติดตาม จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อสรุปหาแนวทางการดำเนินงานที่ทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการพัฒนาการดำเนินงานในระดับชั้นเรียน หรือระดับห้องเรียน เพื่อจะได้ข้อมูลผลการดำเนินงานที่มีความชัดเจน สมบูรณ์ ถูกต้อง

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยเพิ่มระยะเวลาในการทำวิจัยเป็นระยะเวลา 1 ปีการศึกษา เนื่องจากการใช้ระยะเวลาในการวิจัยเพียง 1 ภาคเรียน ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมพัฒนานักเรียน ที่จะต้องดำเนินการพัฒนาทักษะความสามารถของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง